

REFERAT Klima- og Naturudvalget 2022-2025 d. 20-03-2024

Mødedato Onsdag d. 20. marts 2024 kl. 17:30

Mødested Nyborg Rådhus, mødelokale 3

Mødedeltagere Per Jespersen, Vibeke Ejlertsen, Anja Kongsdal, Rune Christensen (Fravær), Ole Tyrsted Jørgensen, Søren Svendsen, Kenneth Taanquist

Indholdsfortegnelse

Orientering om status for opstilling af ladestandere på offentlige arealer i Nyborg Kommune.....	3
Orientering om ansøgningsrunde for VE-anlæg - kriterier for evaluering af projekter.....	4
Orientering om status på COHEAT: omstilling af varmesektoren til klimaneutrale brændsler.....	5
Orientering om KL's Klima og Miljø Topmøde 2024.....	8
Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer.....	9
Orientering fra direktør/chef for Teknik, Miljø og Erhverv.....	10
Orienteringssager.....	11
Kommende punkter.....	12
Underskriftside.....	13

Punkt 1: Orientering om status for opstilling af ladestandere på offentlige arealer i Nyborg Kommune

S2023-109965

Sagsfremstilling

Det skal være attraktivt at køre i elbil i Nyborg Kommune. Derfor indgår det i Klimaplan 2022 at udbygge lademulighederne for elbiler i kommunen for at gøre det nemt og bekvemt at skifte til elbil. Nyborg Kommune udbød i 2023 opsætningen af ladestandere på en række udpegede lokationer på kommunale parkeringspladser til operatører af ladestandere. Det har resulteret i aftale med OK og Clever om opsætning af 162 nye AC ladeudtag og 6 hurtiglader fordelt på 44 forskellige lokationer i hele kommunen. Med opsætningen af de nye ladestandere vil elbilisterne i alle de større bysamfund kunne lade deres biler på offentlige steder.

Ladestanderne opsættes i første og andet kvartal 2024, afhængigt af mulighederne for tilslutning til elnettet.

På mødet gives en status for etableringen af elledestandere på de 44 lokationer.

Alex Reinholdt Degn deltager på Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Administrationen anbefaler, at Klima- og Naturudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Taget til efterretning.

PowerPointpræsentation fra mødet er vedhæftet referatet.

Bilag

Status ladestandere - orientering KNU 20.3.2024

Punkt 2: Orientering om ansøgningsrunde for VE-anlæg - kriterier for evaluering af projekter

S2023-114354

Sagsfremstilling

Klima- og Naturudvalget besluttede på mødet d. 28. februar 2024 at anbefale Byrådet, at der gennemføres en ansøgningsrunde for vedvarende energi-anlæg i 2024, med det formål at understøtte kommunens målsætning om 100% grøn strøm, og for at kunne evaluere kommende projekters opfyldelse af Kommuneplanens bestemmelser og deres lokale værdiskabelse. Udvalget besluttede ved samme lejlighed fem overordnede kriterier, som ansøgte projekter skal evalueres efter. Forslaget behandles på Byrådsmødet d. 19. marts 2024.

Administrationen fremlægger udkast til den konkrete udmøntning af kriterierne for den kommende ansøgningsrunde og hvorledes disse konkret evalueres.

Konsulent Dennis Debannic og planlægger Bitten Jacobsen deltager på Klima- og Naturudvalgets møde under punktets behandling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima- og Naturudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Taget til efterretning.

"Notat - Forslag om energipark i Nyborg Kommune til statslig udpegning pr. 19. marts 2024" er vedhæftet referatet.

Bilag

BILAG 1 - Kriterier for energianlæg med forslag til uddybning

BILAG 2 - Vurderingsskema til ansøgere af VE-anlæg

Notat - Forslag om energipark i Nyborg Kommune til statslig udpegning pr. 19. marts 2024

Punkt 3: Orientering om status på COHEAT: omstilling af varmesektoren til klimaneutrale brændsler

S2023-112762

Sagsfremstilling

Nyborg Kommunes Klimahandlingsplan 2022 har som målsætning at afvikle alle olie- og naturgasfyr i kommunen og erstatte dem med klimavenlige varmekilder inden 2030. Sammen med CO2-fangst på Fortum og klimaneutrale brændsler i spidslasten på fjernvarmen, skal det skabe en klimaneutral varmesektor i Nyborg Kommune.

Indsatsen understøttes af EU-projektet COHEAT, hvor Nyborg Kommune indgår som økonomisk partner på vegne af Assens, Faaborg-Midtfyn, Svendborg og Nyborg Kommune. Formålet med projektet er 1) at omstille varmforsyningen til fossilfrie energikilder, og 2) at reducere varmeforbruget gennem energireovering i private boliger.

På grund af Nyborgs unikke udnyttelse af overskudsvarme i varmforsyningen, har projektet fokus på at udvide fjernvarmforsyningen til flest mulige boliger, og på at udvikle gode alternativer til de landsbyer, som ikke kan få fjernvarme. I bestræbelserne på at reducere borgernes varmeforbrug er der fokus på den ældre bygningsmasse, og i første omgang udenfor fjernvarmeområderne.

Omstilling af varmforsyningen til fossilfrie energikilder

Udvidelsen af fjernvarmforsyningen sker dels ved tilkobling til det eksisterende net, dels ved såkaldt "ø-drift", hvor NFS A/S etablerer et særskilt fjernvarmenet og varmekilde i et byområde, som er beliggende langt fra det eksisterende fjernvarmenet. Indsatsen forestås af NFS A/S inden for rammerne af fjernvarmeloven. I medfør af Varmeplan 2022 udlægges der i de kommende år fjernvarme til Ørbæk og 5 landsbyer, medens yderligere 10 landsbyer er henvist til andre løsninger på grund af afstanden til fjernvarmenettet sammenholdt med varmeforbruget i den pågældende landsby.

Udviklingen af gode alternative løsninger til landsbyer udenfor fjernvarmforsyningen omfatter især fælles jordvarmeanlæg, også kaldet "Termonet". Teknologien er velkendt fra individuelle jordvarmeanlæg og fra enkelte kollektive anlæg, som i Danmark primært er etableret i nye huse i nye udstykninger. Større anlæg etableret i ældre boliger findes kun i udlandet under andre rammevilkår, men er på vej flere steder også her i landet.

I Nyborg Kommune har administrationen i samarbejde med Landbyernes Fælles Råd udpeget 2 landsbyer, Kogsbølle og Ellinge, som pilotlandsbyer for udviklingen af termonet. Der har været afholdt indledende borgermøder i de to landsbyer, og efterfølgende er der etableret en "varmegruppe" på 4 - 5 personer i hver landsby, som deltager i udviklingen af den konkrete løsning i hver landsby i dialog med administrationen.

De foreløbige beregninger viser, at termonet er en attraktiv varmeløsning for borgerne i de to landsbyer, når der sammenlignes med fjernvarme og individuelle varmepumper beregnet for de samme landsbyer. Der er endnu ikke lavet beregninger af selskabsøkonomi og samfundsøkonomi, men beregningerne er lavet ud fra et non-profit grundlag.

Projektet har fremadrettet fokus på at belyse relevante selskabskonstruktioner og finansiering af termonet i de to landsbyer. Finansieringen vil i nogen grad afhænge af de gældende rammevilkår for termonet. Lovgivningen er uklar i forhold til om termonet vil være omfattet af varmforsyningsloven, og udtalelser fra Energistyrelsen kan udlægges til begge muligheder. Udfaldet har betydning for, om kommunerne kan yde kommunegaranterede lån, og netop sikkerhedsstillelse lader til at være af betydning for lånevilkår og samlet brugerøkonomi. Branchen har ventet flere år på en afklaring, men enkelte kommuner har valgt tolkningsfriheden og ydet kommunegaranti, herunder Hedensted Kommune, som netop har godkendt to termonet projekter under varmforsyningsloven, jf. bilag. Øvrige kommuner, som har godkendt termonet projekter, er Middelfart og Høje-Taastrup Kommune, projektet i Middelfart er dog endnu ikke realiseret. Regeringen har senest lovet en afklaring på termonettets juridiske status inden sommeren 2024.

Varmegrupperne i Nyborg Kommune har desuden udtrykt et stort ønske om at kunne besigtige eksisterende anlæg i drift under forhold, som er sammenlignelige med pilotlandsbyerne. Det første større anlæg i eksisterende boliger er under tilkobling i Vridsløsemagle, hvor Høje-Taastrup Fjernvarme etablerer termonet. Administrationen følger udviklingen løbende og planlægger besigtigelse når anlægget er fuldt tilsluttet og der foreligger driftsdata.

I Nyborg Kommune vil det være NFS, som på kommunens vegne i givet fald udvikler et termonet projekt. Såfremt termonet ikke bliver en del af varmforsyningsloven, kan NFS ikke udvikle projektet for egne midler, men kommunen kan betale NFS for en sådan projektudvikling. Rådgiverydelsen vil koste 50.000 - 100.000 kr. pr. landsby, hertil kommer den samlede salgsproces med borgermøder, salgsmateriale m.v. Hvis termonet bliver omfattet af fjernvarmeloven, kan NFS påtage sig udgiften som en udviklingsudgift, såfremt bestyrelsen finder det en relevant forretningsmulighed.

Ved kommunens godkendelse af projektet, vil landsbyens driftsselskab derefter optage lån med kommunegaranti. Der vil i denne tillægges en garantiprovision, som skal afspejle projektets risikoprofil. Såfremt termonet bliver omfattet af varmforsyningsloven, vil NFS kunne oprette et datterselskab, som kan optage lånet og betale kommunegaranti til kommunen. I begge tilfælde vil NFS kunne varetage driftsansvaret for et termonet til kostpris. Dette indebærer både teknisk vedligehold, afregning, regnskaber, revision m.v.

Den direkte økonomiske konsekvens for kommunen ved et termonet projekt vil være en udgift på 50.000 - 100.000 kr. pr. landsby til udvikling af projektforslag plus evt. udgifter eller ressourcer til salgsprocessen. Denne forudsættes dog delvist varetaget af landsbyen selv. Såfremt projektet efterfølgende realiseres, vil beløbet normalt blive indarbejdet i projektet og pengene dermed kunne sendes retur til kommunen.

Fra selve lånet får kommunen en indtægt svarende til garantiprovisionen. Det modsvares af, at kommunen skal overtage låneforpligtelsen, hvis driftsselskabet går fallit - eksempelvis ved signifikant fraflytning fra landsbyen.

Der ønskes en politisk drøftelse af Nyborg Kommunes rolle i den videre udvikling af termonet i pilotlandsbyerne og potentielt i yderligere 8 landsbyer, som ikke får fjernvarme, men vurderes at være relevante for termonet.

Energirenovering af private boliger

Initiativer under projektets andet hovedformål, energirenovering af private boliger, er under udvikling i tæt samarbejde med de øvrige fynske projektkommuner.

I februar måned har de fynske projektkommuner udbudt energiscreeninger til private boligejere til en favør pris på 750 kr. (Normalprisen for tilsvarende ydelse er 3.200 kr., differencen finansieres af EU-tilskuddet til projektet). Der er udbudt i alt 60 screeninger fordelt med 20 i hver af tre kommuner, idet Svendborg har afstået, da kommunen har en løbende tilskudsordning til energiscreeninger med hjemmel i lov om pulje til byforskønnelse.

I Nyborg Kommune er screeningerne udbudt til boliger i de landsbyer, som ikke har udsigt til at få fjernvarme. Der har været pæn interesse for tilbuddet på baggrund af en enkelt skrivelse, hvilket administrationen tager som udtryk for generel interesse for energibesparelser.

De fynske projektkommuner har indgået kontrakt med Energitjenesten om gennemførelse af energi-screeningerne under betegnelsen "Energi-tjek". Energitjenesten er landets mest erfarne leverandør på området med tusindvis af energiscreeninger bag sig. Energitjenesten gennemfører pt. telefoninterview af 30 udvalgte boliger, hvor de afdækker boligens potentiale for energibesparelser. På den baggrund udvælges 20 boliger, som modtager et fysisk besøg med grundig gennemgang af boligens energiforhold.

Boligejeren modtager efterfølgende en rapport med en detaljeret gennemgang af boligens energiforhold, forslag til forbedringer, anslået omkostning og besparelse og tilbagebetalingstiden for forslaget. Der påpeges desuden forbedringer i komfort og vedligehold og boligens eventuelle værdistigning.

De udvalgte boliger fordeler sig bredt i kommunen. Efter gennemførelsen af energitjekket planlægger administrationen at invitere landsbyens øvrige borgere til et "nabo-møde" med præsentation af den aktuelle energiscreening og mulighederne for energiforbedringer. Energitjenesten følger op på alle screeninger efter 6 måneder og dokumenterer, hvor mange af de energiforbedrende tiltag, boligejerne gennemfører. Der udarbejdes en samlet analyse for de 60 screeninger gennemført i perioden.

For yderligere at understøtte boligejernes investeringer i energiforbedringer, har COHEAT projektet indledt dialog med alle pengeinstitutter, som er repræsenteret i Region Syddanmark. På et møde d. 22. januar 2024 fremlagde projektet forslag om et gensidigt samarbejde med de mange pengeinstitutter, som har særligt fordelagtige lån til energirenovering. Der var stor interesse fra pengeinstitutterne, som også viste interesse for et større kendskab til kommunernes udrulning af fjernvarme og de planlagte aktiviteter og kampagner for energi-renovering. Der arbejdes pt. på en model for "COHEAT Finanspartner", som vil være den formelle ramme omkring samarbejdet. Administrationen har ambition om at etablere en nærmere dialog med de lokale filialer på grundlag af aftalen med de regionale kontorer i pengeinstitutterne.

Der ønskes en politisk drøftelse af kommunens rolle i den videre motivering af boligejerne til at energi-renovere boligen - eksempelvis gennem etablering af en tilskudspulje til energiscreening af private boliger. En sådan ordning vil skulle basere sig på et udbud og udvælgelse af relevant leverandør af energiscreeninger, samt en kort ansøgningsprocedure til kommunen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Administrationen indstiller sagen til drøftelse i Klima- og Naturudvalget.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Taget til efterretning.

PowerPointpræsentation fra mødet 20. marts 2024 - Orientering om status på COHEAT - omstilling af varmesektoren til klimaneutrale brændsler er vedhæftet referatet.

Bilag

Orientering om status på COHEAT - omstilling af varmesektoren til klimaneutrale brændsler - PowerPointpræsentation på KNU 20.3.2024

Termonet i Hedensted Kommune - Grid Tech 5-03-2024

Punkt 4: Orientering om KL's Klima og Miljø Topmøde 2024

S2024-694

Sagsfremstilling

KL's Klima & Miljø Topmøde er KL's store årlige politiske konference på klima-, teknik- og miljøområdet. Konferencen afholdes i år d. 11.-12. april 2024 på Tivoli Hotel og Congress Center.

Der er booket overnatning til samtlige tilmeldte fra Nyborg Kommune på Tivoli og Hotel og Congress Center - samme sted hvor konferencen afholdes.

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Taget til efterretning.

Bilag

Program for KL's Klima og Miljø Topmøde 2024

Punkt 5: Orientering fra formanden/udvalgets medlemmer

S2024-1064

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Kenneth Taanquist ønskede håndtering af ejendomsmæglernes tiltagende skiltning på offentlige arealer.

Punkt 6: Orientering fra direktør/chef for Teknik, Miljø og Erhverv

S2024-1066

Sagsfremstilling

-

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Til orientering.

Punkt 7: Orienteringssager

S2024-1071

Sagsfremstilling

Til Klima- og Naturudvalgets orientering vedlægges som bilag administrative afgørelser med videre.

Der er ingen orienteringssager til Klima- og Naturudvalgets møde 20. marts 2024.

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

Til orientering.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Til orientering.

Punkt 8: Kommende punkter

S2022-2527

Sagsfremstilling

- Temadrøftelse Naturpolitik (afholdes evt. som særskilt møde).
- Dialogmøde med eksterne interessenter om kommunens naturpolitik. Drøftelsen er en del af den vedtagne plan for revision af kommunens naturpolitik.
- Drøftelse af klimatilpasning i relation til byudvikling, naturbeskyttelse og naturforbedringer. Forud for temadrøftelsen behandles principper for bidragsfordeling ved klimatilpasning i forbindelse med klimasikring af midtbyen.
- Ideer fra Politik fra Grøn Omstilling (ikke fastlagt).
- Branding (ikke fastlagt).
- Status på bytræer i Nyborg Kommune, jf. Politik for Grøn Omstilling (ønske fra Klima- og Naturudvalget 11. maj 2022).
- Møde med Ungebyrådet.

Gennemførte temadrøftelser i 2023:

- 13. - 14. april 2023 - Deltagele i KL's Klima- og Miljøkonference i Sønderborg.
- 10. maj 2023 - Temadrøftelse om kommunens håndtering af bæredygtighed i egne byggerier og renoveringer.
- 31. august - 2. september 2023 - Deltagelse i Klimafolkemøde i Middelfart.
- 3. / 4. kvartal - Inspirationstur med fokus på klimatilpasning og klimaforebyggelse og temadrøftelse Klimatilpasning efterfølgende.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Til efterretning.

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Til orientering.

Punkt 9: Underskriftside

S2023-115209

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Økonomiske konsekvenser

-

Indstilling

-

Sagen afgøres i

Klima- og Naturudvalget.

Aktuel beslutning på Klima- og Naturudvalget 2022-2025 20-03-2024

Godkendt.